

PROGRAMMA

STUDIEDAG DUBBELE IMPACT VAN SUÏCIDALITEIT EN VERSLAVING

Vrijdag 21 juni 2024 | 9:30 - 15:00

Congrescentrum De Kleiput Duffel
Stationsstraat 22, 2570 Duffel

9:30   **Onthaal**

10:00
11:00   **Psychiater Kirsten Catthoor aan het woord**

Verslaving als ziekte heeft te kampen met de meest ernstige vorm van stigmatisering vergeleken met andere psychiatrische ziekten. De maatschappij gaat ervan uit dat bij verslaving een persoonlijke fout gemaakt is, namelijk 'teveel middelen gebruiken'. En dat er evenzeer slechts een simpele persoonlijke keuze moet gemaakt worden om er mee te stoppen. Op die manier wordt stigma iets paradoxaal: ongezond gedrag wordt gemarginaliseerd in plaats van er actief mee aan de slag te gaan. Verslavingsstigma wordt gekoppeld aan andere onwenselijke condities zoals armoede, criminaliteit, dakloosheid maar ook suïcidaliteit.

In deze lezing zal aandacht worden besteed aan risicofactoren voor verslaving en suïcidaliteit, zoals vroegkinderlijk trauma, maar ook aan de gevolgen ervan voor lichamelijke zorg. De noodzaak aan belangenbehartiging voor deze kwetsbare groep zal worden besproken.

PAUZE

11:20   **Voorstelling en focus van Familieplatform, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD) & Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP)**
12:45

LUNCH

13:30
15:00   **Workshop: een van onderstaande**

- Nabestaanden na zelfdoding
- Tools ondersteuning van gezinsleden
- Praten over zelfmoord
- Familie betrekken bij crisissituatie
- Zelfzorg voor naasten

STUDIEDAG DUBBELE IMPACT VAN SUÏCIDALITEIT EN VERSLAVING

Een woordje uitleg bij elke workshop:

1 NABESTAANDEN NA ZELFDODING

Gegeven door Lore Vonck van Werkgroep Verder

Wanneer iemand uit het leven stapt, heeft dit een intense impact op iedere betrokkene. Wat is de impact van rouwproces na zelfdoding? Hoe beïnvloedt de voorafgaande verslaving het rouwen? Wat kan je hierin helpen? In deze sessie bekijken we het samen.

2 TOOLS TER ONDERSTEUNING VAN GEZINSLEDEN

Gegeven door Alexandre Reynders

Suïcidepreventie is vaak gefocust op de suïcidale persoon. Als naasten worden betrokken en ondersteund, dan is dat vaak in functie van het helingsproces van het suïcidale gezinslid. Dus als zorgdrager.

Gesprekken met meer dan 40 naasten van een suïcidaal gezinslid en 10-tallen hulpverleners uit verschillende settings binnen de geestelijke gezondheidszorg tonen aan dat de impact op naasten vaak langdurig, onvoorspelbaar en zeer ingrijpend is op veel domeinen van het leven met ernstige gevolgen op korte en lange termijn. Daarom zijn naasten niet enkel zorgdragers, maar samen met de suïcidale persoon ook zorgvragers.

Wat de ervaringen en noden van naasten van een suïcidaal gezinslid zijn, hebben we verwerkt in de nieuwe website 'mee-leven.be' (weldra beschikbaar).

We bespreken de inhoud van de website en bekijken hoe suïcidepreventie en zorg voor naasten elkaar kunnen versterken.

3

PRATEN OVER ZELFMOORD

Gegeven door Lara van Bril van Andante

Je hebt de vraag gesteld "Denk je aan zelfmoord?" en de cliënt knikt bevestigend.

En...wat nu? Het gesprek over zelfmoord. Hoe begin je eraan? Wat zijn aandachtspunten in het gesprek met suïcidale cliënten? Welke vragen kan je stellen? En hoe formuleer je die dan best? Wat kan je zeggen tegen een cliënt die in de tunnelvisie "gevangen" zit? Welke basishouding neem ik aan als hulpverlener? Hoe behoud ik een evenwicht tussen hoop en wanhoop, bij mezelf als hulpverlener en bij de cliënt?

4

FAMILIE BETREKKEN BIJ CRISISSITUATIE

Gegeven door Kim Steeman van Familieplatform

Ontdek hoe het betrekken, ondersteunen en informeren van familieleden een positieve impact heeft op zowel de familie, de cliënt als de hulpverlener. Ondanks de voordelen ervaren familieleden vaak een gebrek aan erkenning, zeker tijdens crisissituaties. We willen organisaties aanmoedigen om actief rekening te houden met families en kinderen als gelijkwaardige partners in de zorg. In deze presentatie behandelen we signalen van naasten over suïcide en alcoholgebruik, gaan we dieper in op het omgaan met beroepsgeheim tijdens crisis, en verkennen we hoe we familie actief kunnen blijven betrekken.

5

ZELFZORG. TUSSEN LIEFHEBBEN EN BEGRENZEN

Gegeven door VAD

Grenzen stellen is een vorm van (zelf)zorg. Vanuit graag zien en angst voor een breuk gaan naastbetrokkenen soms hun grenzen verleggen. Hoe combineer je graag zien, motiveren en grenzen stellen met elkaar? En hoe kan je in gans dit zoeken naar evenwicht, ook voor jezelf blijven zorgen?